

УДК 636.22/28.082.033

© 2013

Дедова Л. О., молодший науковий співробітник
 Інститут розведення і генетики тварин НААН

ОЦІНКА МАТЕРИНСЬКИХ ЯКОСТЕЙ КОРІВ СТОРЮВАНОЇ СИМЕНТАЛЬСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ РІЗНИХ ЛІНІЙ

Рецензент – доктор сільськогосподарських наук, професор Ю. Д. Рубан

Наведено результати вивчення материнських якостей корів створюваної симентальської м'ясної породи різних ліній. Встановлено, що корови ліній Абрікота, Метца, Ахілеса характеризувалися кращими материнськими якостями, відтворювальною здатністю, що визначає їх перспективність при формуванні маточних стад. Лінійні корови створюваної симентальської м'ясної породи характеризуються відносно високою молочністю (первістки 1274–1370 кг, другого отелення 1345–1535 кг, третього та старші 1489–1620 кг), яка забезпечує нормальний ріст і розвиток молодняку. Між тваринами різних ліній істотної різниці за молочністю не виявлено, однак корови ліній Метца, Ахілеса та Абрікота відрізнялися більш високою молочністю, що визначає їх кількість у процесі формування маточного поголів'я симентальської м'ясної породи.

Ключові слова: материнські якості, відтворювальна здатність, лінія, порода, молочність.

Постановка проблеми. В останні два десятиріччя в Україні зменшилося виробництво і споживання м'яса на душу населення майже вдвічі і становить не більше 30 кг, у тому числі яловичини – 15 кілограмів. Значною мірою це пов'язано зі скороченням поголів'я худоби. У зв'язку з цим збільшення виробництва яловичини та поліпшення її якості має суттєве народногосподарське значення у безперебійному забезпеченні населення цим вкрай важливим білковим продуктом харчування. Основну частку яловичини в країні одержують завдяки використанню надремонтного молодняку і вибракуваної дорослої худоби молочних і молочно-м'ясних порід, які нині не забезпечують необхідних обсягів виробництва м'яса.

Аналіз основних досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. Вітчизняний та зарубіжний досвід показує, що ця проблема в Україні може бути вирішена за розвитку галузі спеціалізованого м'ясного скотарства і розведення худоби м'ясних порід [1, 2, 4, 5].

В останні роки в багатьох країнах усе більшу зацікавленість викликає симентальська порода

та її використання для виробництва молока і м'яса. В Україні на базі схрещування з голштинською створена нова, червоно-ряба українська молочна порода, а також у ході схрещування з шароле і кіанами – українська і поліська м'ясні породи та знам'янський тип поліської м'ясної породи.

Розробка програми створення української симентальської м'ясної породи розпочато у 1990 році в окремих господарствах, розташованих практично в усіх основних природно-економічних зонах її розведення.

В основу роботи покладено метод чистопородного розведення місцевих сименталів молочном'ясного напрямку продуктивності з використанням м'ясних сименталів канадської, австрійської та американської селекції [3].

Нині одержано тварин бажаного генотипу, які розводяться «у собі» і завершується формування генеалогічної структури; консолідація збільшення чисельності худоби, які відповідають цільовому стандарту щодо вимог положення про апробацію породи.

Генеалогічна структура симентальської м'ясної породи представлена шістьма лініями та дванадцятьма родинами. Порівняльна оцінка материнських якостей корів створюваної української симентальської породи донині не проведена.

Мета дослідження. Метою проведених досліджень було порівняльне вивчення материнських якостей корів створюваної симентальської м'ясної породи різних ліній.

Матеріал і методика досліджень. Для виконання поставленої мети проведено науково-виробничий дослід у ПАТ «Дніпровське» Бориспільського району Київської області. Це господарство є основним репродуктором зі створення симентальської м'ясної породи.

У процесі вивчення формування генеалогічної структури створюваної симентальської породи використовували генеалогічний метод, що базується на складанні родоводу окремих тварин, генеалогічних таблиць ліній, родин і аналізу спадковості ознак.

Материнські якості корів різних ліній

Вік, міс.	Лінія, споріднена група					
	Метца 5290	Ахілеса 369	Абрікота 58311	Хакела 19223	Геркулеса 8942	Сигнала 120
Молочність за лактацію, кг: 1	1346±20,5	1368±18,25	1370±19,26	1296±22,5	1321±20,6	1275±21,4
2	1496±32,5	1526±30,5	1535±28,5	1456±30,2	1425±32,2	1345±20,5
3 і старше	1586±26,5	1600±25,3	1620±25,5	1576±25,3	1489±25,9	1520±18,5
Збереженість телят на підсосі, %	98,8	98,6	97,5	96,0	96,5	97,6

Формування генеалогічної структури стада велося за методикою М. А. Кравченка (1957).

Молочність корів визначають шляхом контрольного зважування телят до та після годування коровами (протягом двох суміжних діб кожного місяця лактації) з подальшим розрахунком загальної кількості молока за добу, місяць і в цілому за лактацію. Одержані результати досліджень обробляють методом варіаційної статистики за Н. А. Плохінським (1969).

Результати дослідження. Ріст і розвиток телят м'ясних корів у перші місяці життя залежать від молочності. Надаючи важливого значення цьому показнику ми провели порівняльне вивчення молочності лінійних корів (див. табл.).

Дослідження показали, що молочність лінійних корів симентальської м'ясної породи відносно висока, – вона забезпечує нормальний ріст і розвиток телят.

Результати досліджень вказують на наявність

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Буркат В. П. Концептуальні підходи до формування галузі м'ясного скотарства // Тваринництво України. – 1997. – №4. – С. 9–11.
2. Доротюк Е. М. М'ясне скотарство – джерело високоякісної яловичини та шкіряної сировини. – Х. : ЗАТ «Тираж-51», 2006. – 320 с.
3. Зубець М. В. Симентальська м'ясна порода / М. В. Зубець, Е. М. Доротюк // Тваринництво

міжлінійної різниці за молочністю. Встановлено, що у корів ліній Метца, Ахілеса й Абрікота молочність була на 3–5 % більша, ніж у їх ровесниць ліній Хакела, Геркулеса і Сигнала.

Збереженість телят на підсосі була високою у корів усіх ліній; суттєвої різниці між ними не виявлено.

Висновки. Лінійні корови створюваної симентальської м'ясної породи характеризуються відносно високою молочністю (первістки – 1274–1370 кг, другого отелення – 1345–1535 кг, третього та старші – 1489–1620 кг), що забезпечує нормальний ріст і розвиток молодняка.

Між тваринами різних ліній істотної різниці за молочністю не виявлено, однак корови ліній Метца, Ахілеса і Абрікота відрізнялись більш високою молочністю, що визначає їх кількість у процесі формування маточного поголів'я симентальської м'ясної породи.

України. – 1992. – №11. – С. 16–18.

4. Козирь В. С. М'ясні породи скота в Україні / В. С. Козирь, М. І. Соловійов. – Дніпропетровськ : Поліграфіст, 1997. – 325 с.

5. Шкурін Г. Т. Основні напрямки розвитку м'ясного скотарства // Тваринництво України. – 1997. – №4. – С. 4–7.